

Uchwała Nr 589/2016
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 20 października 2016 r.

w sprawie wniosku Wyższej Szkoły Umiejętności Zawodowych w Pińczowie o ponowne rozpatrzenie oceny programowej na kierunku pielęgniarstwo prowadzonym na Wydziale Pielęgniarstwa na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

Na podstawie art. 52 ust.2 i 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej uchwala, co następuje:

§ 1

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię Zespołu Odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia przedstawione we wniosku **Wyższej Szkoły Umiejętności Zawodowych w Pińczowie** o ponowne rozpatrzenie oceny programowej na kierunku pielęgniarstwo prowadzonym na Wydziale Pielęgniarstwa Wyższej Szkoły Umiejętności Zawodowych w Pińczowie na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym **nie uzasadniają zmiany oceny warunkowej** wyrażonej w § 1 Uchwały Nr 379/2016 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 7 lipca 2016 r.

W Uchwale Nr 379/2016 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej sformułowało następujące zarzuty:

1. Kryterium jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia otrzymało ocenę „znaczaco”, ponieważ stwierdzono, że program kształcenia na ocenianym kierunku nie spełnia wymogów w zakresie: sekwencyjności przedmiotów, przypisania prawidłowych form zajęć do realizacji efektów kształcenia z zakresu umiejętności, przypisania efektów kształcenia do zajęć bez udziału nauczyciela akademickiego, liczebności grup studenckich na zajęciach praktycznych, udziału interesariuszy zewnętrznych w procesie kształcenia, działań w celu umiędzynarodowienia kierunku kształcenia oraz zapewnienia możliwości wymiany krajowej. Ponadto nie archiwizowano prac etapowych, a w trakcie ich oceniania nie uwzględniano stopnia osiągnięcia efektów kształcenia, a także nie udostępniano studentom i niektórym nauczycielom akademickim opisu założonych efektów kształcenia. Z odpowiedzi na raport powizytacyjny wynika, że Uczelnia rozpoczęła wdrażanie działań naprawczych: przesłała właściwie skorygowany program studiów, deklarując jego wprowadzenie od roku akademickiego 2016/2017, opracowała procedury udostępniania informacji o programie kształcenia, w tym o efektach kształcenia, rozpoczęła korektę sylabusów, zintensyfikowała działania dotyczące współpracy z interesariuszami zewnętrznymi oraz rozpoczęła działania mające na celu nawiązanie współpracy międzynarodowej i wymiany krajowej. Rektor wydał zarządzenie w sprawie liczebności grup na ćwiczeniach, zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych. Wiele z przedstawionych zmian będzie wprowadzonych od nowego roku akademickiego, zatem dopiero wówczas będzie można ocenić prawidłowość realizacji zadeklarowanych działań i ich skutki.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy podniesiono, iż wprowadzono w życie wszystkie zalecenia PKA, dotyczące kryterium: „jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia, umożliwiając osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia”. Działania naprawcze - wdrożone już od semestru letniego roku akademickiego 2015/2016 - obejmowały informowanie studentów przez nauczycieli akademickich o zakładanych efektach kształcenia (studenci podpisali udokumentowane oświadczenia o zapoznaniu się z efektami kształcenia, metodami kształcenia, kryteriami i sposobami oceniania, zalecaną literaturą w ramach przedmiotu). Wnioskodawca zapewnił o ponownym przeszkoleniu nauczycieli akademickich z zakresu Krajowych Ram Kwalifikacji, a w szczególności w zakresie definiowania, osiągania i oceniania efektów kształcenia. Uczelnia podkreśliła, że przyjęte i opisane w uwagach do raportu z wizytacji rozwiązania legislacyjne i organizacyjne, stanowiły jedynie konsolidację regulacji, dotyczących informowania o efektach kształcenia, celem zaakcentowania ważności tego zagadnienia oraz ułatwienia realizacji tego procesu. Uczelnia stwierdziła, że obecnie nauczyciele akademicy sporządzają Raport Nauczyciela Akademickiego z osiągania efektów kształcenia, który pokazuje stopień osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Informacje zbiorcze i analityczne z tego zakresu zawierają: sprawozdanie z analizy osiągania założonych efektów kształcenia na kierunku „pielęgniarstwo”, oraz sprawozdanie z działalności Komisji ds. Jakości Kształcenia. Powyższe działania zostały wdrożone i zrealizowane w semestrze letnim.

Zrealizowano także – według Uczelni - wszystkie zalecenia PKA, dotyczące programu kształcenia na kierunku „pielęgniarstwo”, a w szczególności poprawiono sekwencyjność przedmiotu „neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne”, przypisano w sylabusach przedmiotów właściwe efekty kształcenia do zajęć bez udziału nauczyciela, dostosowano formę zajęć ze wskazanych przedmiotów w sposób pozwalający na osiągnięcie przypisanych efektów kształcenia, wprowadzono zajęcia w formie ćwiczeń. Znowelizowano Zarządzenie Rektora w sprawie liczebności grup ćwiczeniowych, wykładowych, seminaryjnych, praktyk zawodowych i zajęć praktycznych, oraz wprowadzono je w życie w harmonogramie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w semestrze letnim roku akademickiego 2015/2016, a także w harmonogramach zajęć teoretycznych, zajęć praktycznych i praktyk zawodowych na rok akademicki 2016/2017. Efektywnie zwiększono zaangażowanie interesariuszy zewnętrznych w programowaniu kształcenia na kierunku „pielęgniarstwo” dzięki powołaniu Społecznej Rady Pracodawców. Kontynuowane są także działania w celu umiędzynarodowienia kształcenia oraz możliwości realizacji części programu kształcenia w ramach programu ERASMUS+. Opracowano pozostałą dokumentację, związaną z aplikacją do programu, zainicjowano rozmowy z dwiema uczelniami zagranicznymi, celem nawiązania współpracy w ramach programu. Wnioskodawca wyjaśnił także, iż ze względu na trwający okres urlopowy nie było możliwości sfinalizowania rozmów w formie umowy o współpracy między uczelniami. Jednakże proces jest zaawansowany, a jego finalizacja uzależniona od czynników zewnętrznych – m. in. ogłoszenia konkursu o kartę programu ERASMUS+. Zmiany w programie studiów zostały uchwalone przez odpowiednie, wieloosobowe organy Uczelni lub uregulowane Zarządzeniami Rektora i są aktualnie obowiązującymi na Uczelni aktami normatywnymi.

Stanowisko Prezydium PKA

Prezydium PKA pozytywnie ocenia kierunek działań naprawczych, jakie podjęła Uczelnia dla udoskonalenia procesu dydaktycznego: poprawiono sekwencyjność przedmiotu „neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne”, w sylabusach przedmiotów przypisano właściwe efekty kształcenia do zajęć bez udziału nauczyciela, dostosowano formę zajęć do wskazanych

przedmiotów w sposób pozwalający na osiągnięcie przypisanych efektów kształcenia - wprowadzono zajęcia w formie ćwiczeń, znowelizowano Zarządzenie Rektora w sprawie liczebności grup ćwiczeniowych, wykładowych, seminaryjnych, praktyk zawodowych i zajęć praktycznych, oraz wprowadzono je w życie w harmonogramie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w semestrze letnim roku akademickiego 2015/2016, a także w harmonogramach zajęć teoretycznych, zajęć praktycznych i praktyk zawodowych na rok akademicki 2016/2017. Jak wynika z uchwały Senatu Uczelni nr 10/2016 z dnia 4 czerwca 2016 r. w sprawie wprowadzenia zmian w planie studiów na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia, zmiany dotyczą: przeniesienia przedmiotu Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne z semestru IV na semestr V, do przedmiotu Badanie fizykalne przypisano 10 godzin ćwiczeń, do Dietetyki przypisano 5 godzin ćwiczeń, do przedmiotu Podstawy ratownictwa medycznego przypisano 10 godzin ćwiczeń, do Farmakologii przypisano 6 godzin ćwiczeń, do Położnictwa, ginekologii i pielęgniarstwa położniczo - ginekologicznego przypisano 5 godzin ćwiczeń, przeniesiono praktykę zawodową z Chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego oraz z Położnictwa, ginekologii i pielęgniarstwa położniczo - ginekologicznego z V semestru na IV semestr.

Wątpliwości budzi możliwość osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia w zakresie umiejętności z przedmiotu Farmakologia, w ramach zaplanowanych 6 godzin ćwiczeń (tematyka ćwiczeń; wystawianie recept w teorii i praktyce, ordynowanie leków i wypisywanie recept pielęgniarских, realizowanie zapotrzebowania na środki pomocnicze i ortopedyczne, obliczanie dawek dla dzieci i dorosłych na podstawie wzorów z wykorzystywaniem normogramów, płynoterapia – ćwiczenia). Tematyka ćwiczeń nie jest odpowiednia do zakładanych efektów kształcenia z tego przedmiotu. Treści wskazane dla tych zajęć, jak np. realizowanie zapotrzebowania na środki pomocnicze i ortopedyczne nie powinny być realizowane w ramach Farmakologii.

Niewłaściwie przypisano efekty kształcenia w zakresie umiejętności do przedmiotu Dietetyka, niemającego charakteru zajęć praktycznych, np. C.U11. – pomaga choremu w jedzeniu, wydalaniu, poruszaniu się i dbaniu o higienę osobistą, C.U.14 – wykorzystuje różne techniki karmienia pacjenta. Nie jest możliwe osiągnięcie wskazanych efektów w ramach zajęć teoretycznych, bez kontaktu z pacjentem. Przedstawiony plan studiów nadal wymaga weryfikacji pod względem sekwencji zajęć. W przesłanym planie przedmiot Podstawowa opieka zdrowotna realizowany jest w liczbie 210 godzin na roku pierwszym w II semestrze studiów (słusznie bowiem obejmuje opiekę nad dzieckiem i osobą dorosłą zdrową), natomiast przedmiot ten jest również realizowany w semestrze III studiów w liczbie 200 godzin praktyk zawodowych i obejmuje opiekę nad osobą chorą przewlekle i niepełnosprawną w domu, w ramach opieki pielęgniarki rodzinnej, a powinien być realizowany w semestrze V lub VI, po osiągnięciu przez studenta efektów kształcenia z następujących przedmiotów: Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne oraz Rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych.

Liczebność grup na zajęciach została uregulowana Zarządzeniem Rektora Nr 8/2016 z dnia 4 czerwca 2016 r., którego wdrożenie planowane jest w roku akademickim 2016/2017.

Uczelnia przesłała dokumentację potwierdzającą powołanie Społecznej Rady Pracodawców, do której powołała 21 osób i protokół z pierwszego posiedzenia. Z dołączonego do wniosku protokołu wynika, że pracodawcy deklarują współpracę z Uczelnią - brak jednak wymiernych rezultatów tej współpracy, ze względu na zbyt krótki czas działania Rady.

Uczelnia podjęła działania mające na celu umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku pielęgniarstwo oraz zapewnienie możliwości wymiany krajowej, w tym powołała Pełnomocnika ds. współpracy międzynarodowej i programu Erasmus+, określiła zakres jego obowiązków, podjęła rozmowy z dwiema uczelniami zagranicznymi celem nawiązania współpracy. Podjęte działania w tym zakresie można będzie ocenić po ich wdrożeniu. Brak

również możliwości oceny realizacji Zarządzenia Dziekana Nr 4/2016WSZ w Pińczowie z dnia 19 marca 2016 roku w sprawie procedury dokumentowania realizacji założonych efektów kształcenia – dokumentowanie prac etapowych.

Uczelnia podjęła działania naprawcze, ale nadal występują określone, wskazane wyżej nieprawidłowości w zakresie: sekwencji zajęć, liczby godzin zajęć wymaganych do osiągnięcia założonych efektów kształcenia, poprawności przypisania efektów do przedmiotów, spójności efektów kształcenia z formami prowadzonych zajęć. Skuteczność działań, których realizację Uczelnia deklaruje w roku akademickim 2016/2017, może być zweryfikowana dopiero w ramach kolejnej oceny programowej.

Z powyższych względów sformułowany uprzednio zarzut **pozostaje w mocy, brak zatem podstaw do zmiany oceny kryterium.**

2. Kryterium jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia otrzymało ocenę „znaczaco”, ponieważ Uczelnia nie zapewniła właściwych warunków do kształtowania umiejętności praktycznych w zakresie liczby pracowni umiejętności pielęgniarskich i ich wyposażenia, określonych w zaleceniach Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkolnictwa Medycznego z dnia 13 grudnia 2007 r. w sprawie sposobu realizacji programu kształcenia w zakresie standardu wyposażenia pracowni umiejętności pielęgniarskich. W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia zadeklarowała uruchomienie od października 2016 r. dwóch nowych pracowni umiejętności pielęgniarskich, poinformowała też, że jedna z pracowni, którą obecnie dysponuje, została przeniesiona do pomieszczenia o większej powierzchni i o odpowiednim standardzie sanitarnym. Skutki działań naprawczych podjętych w omawianym zakresie będzie można ocenić w roku akademickim 2016/2017.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia nie odniosła się do niniejszego zarzutu.

Stanowisko Prezydium PKA

Ponieważ Uczelnia nie odniosła się do niniejszego zarzutu we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, **zarzut pozostaje w mocy, brak zatem podstaw do zmiany oceny kryterium.**

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Wyższej Szkoły Umiejętności Zawodowych w Pińczowie.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

Krzysztof Diks